

народните тържища, реализират огромни печалби. Търговските операции обаче често са съпътствани с рискове за дребните производители. По този повод дописникът от Търново отбелязва във в. „Дунавски лебед“: „През тия дни се върнаха неколцина [търговци] от Италия със семе бубено и донесоха добри известия сиреч, че ся продало там 10-20 франка“ и по-късно добавя „много хорица има да се съсипят от това семе, както и до днес не малко са съсипаха и живота си били изгубиха. По тази причина и цената му помръдна.“¹⁸

Търновските търговци - основатели на проспериращи професионални компании в чужбина

След 1865 г. търговията в Търново започва да запада. Българският пазар е пренаситен с европейски индустриални изделия. При тези условия оцеляват големите търговски компании, които изнасят суровини и материали от българските земи с помощта на създадените от тях европейски филиали. В рубриката „Разни дописки“ във в. „Македония“ анонимен автор изразява своето становище, относно състоянието на еснафските организации и развитието на търговските дела в Търново от края на 60-те години на XIX век: „И в сравнение с много места, ний мислим йоще, че нашите еснафи и търговците ни са по-развити, и по-способни в комерческите дела, доказателството на туй имаме сичките почти разпръснати наши момци, които между другото се отличават и в честността, туй което най-много характеризова един търговец.“¹⁹

Търговски фалити

През 60-70-те години възрожденският печат отделя все по-голямо място за търговските фалити. Тази тема поражда спорове между читателите. В рубриката „Разни дописки“, в. „Македония“ от 1869 г. помества коментар на главния редактор за стопанския и културен живот в Търново, който гласи: „Първенците ни непроумени, еснафите ни неспоразумени, училищата ни несъединени, търговците ни разорени“,²⁰. В отговор на това твърдение, анонимен читател търси причините за стопанската разруха във външните обстоятелства - европейската конкурентна продукция на българския пазар и приоритетното развитие на новия вилаетски център в Русе: „Тъй също думаме и за еснафите и търговците си, щастие то на които да са разорени - зависи от обстоятелствата, а не от собствената им воля.“²¹ През 1871 г. в. „Дунав“ съобщава за обявена несъстоятелност на търновските търговци Нико-